

Asia: VN/7184/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyen taloudelliseen toimintaan myönnetyn tuen yleisistä edellytyksistä annettuun lakiin liittyvän säädöksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtiokonttori esittää lausuntonaan hallituksen esityksestä annettuun luonnokseen seuraavaa.

Valtiokonttori pitää lakimuutosta tarpeellisena ja kannatettavana. Esitetty yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän tietovarannon laajentaminen kattamaan esityksessä tarkemmin määritellyt valtiontuet mahdollistaa yhtenäisen ja keskitetyn tietovarannon, mikä parantaa osaltaan tietojen saatavuutta julkishallinnon toimijoiden välillä sekä lisää tietojen luotettavuutta. Yhtenäinen järjestelmä tehostaa myös myönnettyjen tukien valvontaa.

Valtiokonttori toteaa omalta kannaltaan, että hallituksen esityksessä yksilöidyt muutokset koskevat Valtiokonttorin osalta Asumisen rahoitus- ja kehittämis-keskuksen myöntämille lainoille maksettavaa korkotukea sekä mahdollisesti Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin myöntämien lainojen maksamiin liittyvää ajantasaista tietoa.

Esitysluonnoksessa todetaan, että asuntorakentamiseen myönnettävän korkotuen osalta tallennetaan vain tieto siitä, kuinka paljon korkotukea on maksettu vuositasona. Tältä osin Valtiokonttori katsoo olevansa raportointivelvollinen.

Edelleen esitysluonnoksessa todetaan, että asuntorakentamiseen myönnettävien takausten osalta tallennetaan vain tieto takauksen piiriin hyväksytystä lainamäärästä. Valtiokonttori toteaa, että

tältä osin lainan hyväksyvä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus tulee olemaan taho, joka toimittaa lainaan ja sen nimellismäärään liittyvät tiedot rekisteriin.

Valtiokonttori kiinnittää huomiota esitysluonnoksen sivulla 18 kirjattuun tietoon, jonka mukaan korkotukilainoihin liittyvä takaus voi kattaa jopa 95 % lainasta. Tässä on todennäköisesti kuitenkin tarkoitettu sanoa, että kohteeseen kohdistuva lainamäärä voi kattaa jopa 95 % hankekustannuksista. Korkotukilainoihin liittyvä täytetakausta kattaa lainan kokonaisuudesta, kuitenkin niin, että lainan ensisijaisena vakuutena on kohdekohtainen kiinteistökiinnitys.

Toinen Valtiokonttoria koskeva kokonaisuus esitysluonnoksessa on Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin myöntämät yrityslainat. Näiden lainojen osalta Valtiokonttorin tehtävänä on lainojen ulosmaksu ja hallinnointi. Valtiokonttori toivoisi, että esitystä tarkennettaisiin vielä siltä osin, tuleeko myös tämän tyyppisten lainojen osalta rekisteriin tallettaa lainan myöntämistä koskevien tietojen lisäksi myös lainan maksamiseen liittyvät tiedot. Esitysluonnoksen teksti on Valtiokonttorin näkemyksen mukaan jäänyt tältä osin hieman epäselväksi, eikä Valtiokonttori saa siitä yksiselitteisesti selville, mikä tulisi olemaan Valtiokonttorin osuus tietojen raportoinnista.

Mikäli myös lainan maksamiseen liittyvät tiedot tulee tallettaa, Valtiokonttori kiinnittää huomiota tiedon salassa pidettävään luonteeseen. Esitysluonnoksen sivulla 19 toiseksi viimeisessä kappaleessa luetellaan esityksessä huomioidut salassa pidettävät tiedot. Kappaleessa ei ole todettu Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin myöntämien lainojen osalta mitään. Viranomaistoiminnan julkisuudesta annetun lain 1.1 §:n mukaisesti Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin lainapäätökset ovatkin julkisia asiakkaan ja myönnetyn määrän osalta. Siltä osin kun päätös sisältää tietoa rahoitetusta hankkeesta, päätös on kuitenkin salainen. Mikäli lainan ulosmaksuista olisi tarkoitus raportoida ajantasaisesti, on huomioitava, että tämän tyyppinen tieto on lähtökohtaisesti luon- teeltaan tietoa, joka kertoo rahoitetun hankkeen tilanteesta ja etenemisestä. Valtiokonttori on katsonut tämän tyyppisen tiedon olevan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 20 kohdan mukaisesti salassa pidettävää.

Raportointivelvollisuuden käytännön toteuttamisen osalta Valtiokonttori toivoo, että raportointivelvollisille varataan riittävän pitkä siirtymäaika tarvittavien uusien tiedonsiirtovalmiuksien rakentamiselle. Uutena rekisterinpitäjänä Valtiokonttorin tulee osaltaan kartoittaa tietojen raportointiin vaadittavien teknisten liityntöjen toteutus ja kehitystyön vaatimat kustannukset. Mikäli esitetyt muutokset tulevat voimaan esityksen mukaisesti jo 1.1.2021 lukien, on varsin todennäköistä, ettei teknisen tiedonsiirron toteutusta saada valmiiksi ennen lain voimaantuloa.

Työ- ja elinkeinoministeriön on tarkoitus asettaa erillinen tiedonhallintaprojekti lain toimeenpanemiseksi. Esitysluonnoksessa on lisäksi todettu, että uudet rekisteriviranomaiset on tarkoitus ottaa mukaan yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän ohjausryhmän työhön.

Valtiokonttori pitää tärkeänä, että Valtiokonttori on mukana tämän ohjausryhmän työskentelyssä huomioiden sen keskeinen rooli valtiontukien hallinnoijana ja maksajana.

Rinnemaa Marika
Valtiokonttori - Rahoitus